

СЕКРЕТАРІАТ УРЯДУ:
координація державної політики
та управління змінами
персонального складу Кабінету

Матеріали для програми Sigma готували: Міхал Бен-Гера (частина 1), Збігнєв Кільмінський (частина 2, Польща: формування коаліційних Кабінетів у 1989—1996 рр.), Гжегож Ридлевський (частина 2, Польща: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі), Пітер Егардт (частина 2, Швеція: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі), Адам Вольф (частина 2, Данія: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі), Ніколас д'Омбрен (частина 2, Канада: управління зміною влади), Гі Каркассон (частина 2, Франція: управління зміною влади).

Випуск серії видань „Бібліотека молодого державного службовця” здійснюється у рамках Програми підготовки та залучення молоді до державної служби та служби в органах місцевого самоврядування, створення умов для її професійного зростання, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України №1444 від 10 вересня 2003 року та Програми розвитку державної служби на 2005—2010 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 8 червня 2004 року № 746, зі змінами та доповненнями.

Секретаріат уряду: координація державної політики та управління змінами персонального складу Кабінету / Міхал Бен-Гера [та ін.]; [пер. з англ. Л. Суйва-Ільченко, О. Шаленко]. — К.: Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. — 144 с. — (Бібліотека молодого державного службовця). — Переклад за вид.: Sigma Paper No. 22: Management Challenges at the Centre of Government: Coalition Situations and Government Transitions (Sigma OECD, 1998); Sigma Paper No. 35: Co-ordination at the Centre of Government: The Functions and Organisation of the Government Office (Sigma OECD, 2004). — ISBN 978-966-8918-20-9

Видання ґрунтується на результатах дослідження програми Sigma та присвячене визначенню ролі секретаріату уряду в процесі формування, координації, моніторингу та оцінювання державної політики, а також проблемі підвищення ефективності державного управління.

Розраховане на державних службовців, управлінців, а також студентів ВНЗ управлінського спрямування і спрямоване на подальше зміцнення спроможності державних службовців до формування, моніторингу та оцінювання державної політики, а також забезпечення адаптації процедур у державному секторі України до стандартів Європейського Союзу.

4 84788

ББК 67.300.6

Оригінальні випуски цих видань:

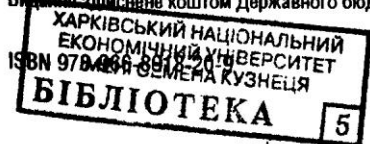
Sigma Paper No. 22: Management Challenges at the Centre of Government: Coalition Situations and Government Transitions (Sigma OECD, 1998) © OECD, 1998.

Sigma Paper No. 35: Co-ordination at the Centre of Government: The Functions and Organisation of the Government Office (Sigma OECD, 2004) © OECD, 2004;

Усі права застережено.

Відповідальність за якість перекладу українською мовою та його автентичність несе Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу.

Видання здійснене коштом Державного бюджету України.

© OECD, 1998, 2004

© Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, переклад та видання українською мовою, 2009

ЗМІСТ

Передмова від видавця	7

Частина 1. Координація державної політики: функції та організація секретаріату уряду

Передмова	9
Стислий виклад	11
Термінологія	15
Інформаційні джерела	17
1. Вступ	18
2. Цілі та завдання секретаріату уряду	20
3. Засоби підвищення рівня узгодженості політики	23
4. Основні функції секретаріату уряду: вісім аспектів координації	26
4.1. Координація підготовки засідань уряду	26
4.1.1. Часові обмеження подання і поширення матеріалів засідання	27
4.1.2. Порядок денний засідань Кабінету Міністрів	31
4.1.3. Перевірка правильності оформлення матеріалів з метою гарантування повноти поданих документів і дотримання процедур консультування	32
4.2. Координація відповідності нормативно-правовій базі	35
4.3. Координація підготовки державних програм, визначення пріоритетів та відображення їх у бюджеті	36
4.3.1. Стратегічне планування	37
4.3.2. Складання планів роботи на рік	39
4.4. Координація пропозицій, що подаються Кабінету Міністрів, щодо напрямів державної політики	39
4.4.1. Підготовка матеріалів у міністерствах: роль секретаріату уряду у визначенні та запровадженні процедур аналізу політики	41
4.4.2. Перегляд пропозицій щодо політики в секретаріаті уряду: узгодження та розв'язання конфліктів	43
4.5. Координація комунікації	50
4.6. Координація моніторингу роботи уряду	52
4.7. Координація зв'язків з іншими органами державної влади (президентом, парламентом)	53
4.8. Координація специфічних горизонтальних стратегічних пріоритетів	55

5. Структура секретаріату уряду	58
5.1. Парадокс подібності та відмінності	58
5.2. Зауваження щодо структури секретаріату прем'єр-міністра	60
6. Висновки: на шляху посилення секретаріату уряду	63

Таблиці

Таблиця 1. Підготовка засідань уряду	28
Таблиця 2. Дотримання правил	30
Таблиця 3. Підстави для повернення матеріалів міністерству на доопрацювання	33
Таблиця 4. Спроможність уряду до стратегічного планування і складання робочих планів	38
Таблиця 5. Координуючі наради, що передують засіданню Кабінету Міністрів	47
Таблиця 6. Рекомендації секретаріату уряду щодо державної політики	49
Таблиця 7. Підрозділи, що координують відносини з Європейським Союзом і здійснення реформи державного управління	55
Таблиця 8. Зв'язки між секретаріатом уряду і секретаріатом прем'єр-міністра	62

Частина 2. Управління викликами в уряді: коаліції та зміни персонального складу

Передмова	66
Стислий виклад	67
Управління коаліціями	67
Управління зміною влади	69

Розділ 1. Управління коаліціями .....

1. ПОЛЬЩА: формування коаліційних урядів у 1989—1996 роках	72
1.1. Польські умови	72
1.2. Процедура призначення та відкликання Кабінету	74
1.3. Нестабільність коаліційних урядів	76
2. ПОЛЬЩА: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі	79
2.1. Реформування центральних урядових агенцій	79
2.2. Брак підтримки громадськості та відмінності програм коаліційних партнерів	80

3.	ШВЕЦІЯ: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі	
3.1.	Конституційні відмінності.....	82
3.2.	Різні коаліції.....	82
3.3.	Процес підготовки.....	83
3.4.	Переговори.....	84
3.5.	Створення команди.....	86
3.6.	Прийняття владних повноважень.....	86
3.7.	Координація коаліції.....	88
3.8.	Неурядові агенції.....	90
3.9.	Централізація чи децентралізація державного управління.....	91
3.10.	Довіра і законність.....	91
4.	ДАНІЯ: вироблення політики та прийняття рішень у коаліційній системі	
4.1.	Загальна інформація.....	92
4.2.	Вступ.....	92
4.3.	Досвід коаліційних урядів.....	93
4.4.	Динаміка коаліційних урядів.....	95
4.4.1.	Відцентрові сили в коаліційних урядах.....	95
4.4.2.	Основи коаліційної політики.....	97
4.5.	Базова структура політичної координації в коаліційних урядах.....	99
4.5.1.	Рівень міністра.....	100
4.5.2.	Рівень уряду.....	101
4.5.3.	Урядові комітети.....	102
4.5.4.	Координаційний комітет: ключ до управління політичною діяльністю коаліції.....	103
4.5.5.	Урядовий комітет з економічних питань: гармонізація бюджету і політики.....	104
4.6.	Роль секретаріату уряду.....	105
4.7.	Висновки.....	107
	Розділ 2. Управління зміною влади.....	108
5.	КАНАДА: управління зміною влади	
5.1.	Випробування демократичних інституцій.....	108
5.2.	Політична історія та культура.....	109
5.3.	Засади успішної передачі влади.....	110
5.3.1.	Етап 1: підготовка до виборів.....	112
5.3.2.	Етап 2: виборча кампанія.....	114
5.3.3.	Етап 3: десять днів брифів та рішень.....	114
5.4.	Сутність рішень перехідного періоду.....	116
5.5.	Презентація інформаційних матеріалів під час передачі влади.....	119
5.6.	Підсумок: день передачі повноважень.....	121

6. ФРАНЦІЯ: управління зміною влади	
6.1. Питання зміни влади	124
6.1.1. Інституційні зміни	124
6.1.2. Політичні зміни	127
6.2. Досвід Франції	130
6.2.1. Інституційна основа	131
6.2.2. Адміністративне середовище	134
Про Програму Sigma	141